german
cooperation
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by:
giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

POVEĆANJE PRILIKA ZA ZAPOŠLJAVANJE SEZONSKIH RADNIKA

NALED

Efekti reforme
SEZONSKO ZAPOŠLJAVANJE U POLJOPRIVREDI

Od januara 2019. primenjuje se Zakon o pojednostavljenom angažovanju sezonskih radnika u poljoprivredi koji je značajno olakšao način prijave sezonskih radnika. Radnici se sada mogu prijavljivati elektronski, na dnevnom nivou, dok se obračun poreza i doprinosa vrši automatski samo za one dane kada je zaposleni zaista i radio.

Ko su sezonski radnici u poljoprivredi?

Čak **60%**

60% angažovanih u 2019. obavljalo je sezonske poslove i u **prethodnim godinama**

8% istovremeno **prima novčanu socijalnu pomoć**

33% dolazi iz **Vojvodine**, **32%** iz **Južne** i **Istočne Srbije**

50% sezonskih

angažovanih preko portala u 2019. u **poslednjih 5 godina nije bilo registrovano**

½ nalazi se **na evidenciji NSZ** u proseku **oko 4 godine**, a svega **1%** ostvaruje **pravo na naknadu** za slučaj nezaposlenosti

7% je pored sezonskog rada bilo angažovano i **po nekom drugom osnovu**

radika ima između **46 i 60 godina**, a **33%** između **31 i 40 godina**

U **54% slučajeva samo jedan član**, a u **43% slučajeva dva člana porodice** rade na sezonskim poslovima

⅓ dolazi iz **četvoročlane porodice**, gde su jedan ili dva člana maloletna

Šta nam je reforma donela?

U 2019. formalno je **angažovano 29.778 sezonaca**, što je **8,5 puta više** u odnosu na prethodnu. Procenjeno je da je **u 2019.** najmanje **37% od ukupnog broja sezonaca** u Srbiji bilo **prijavljeno**, u odnosu na 5% u 2018.

U 2019. ukupno **311 poslodavaca** (70% pravna lica) koristilo je elektronski portal za prijavu radnika i **angažovalo ukupno 26.609 sezonskih radnika**

Na ime poreza i doprinosa u **državni budžet uplaćeno je 2.2 miliona evra**

Nakon ove reforme, došlo je i do **povećanja broja radnika angažovanih putem ugovora o PP poslovima za 11%** u 2019.

40% radnika koji su u 2018. bili angažovani preko ugovora o PP poslovima **sada je angažovano putem elektronskog portala.** Veći poslodavci su 80% svojih radnika „prebacili" na elektronski sistem, dok su mali poslodavci uglavnom zadržali svoje radnike na ugovorima o PP poslovima

Pokazalo se da **poslodavci jasno prave razliku** između radnika potrebnih za **kraći period** (15-21 dan) koje **angažuju putem portala**, i radnika koji su im potrebni **na nekoliko meseci** (do 95 dana) koje uglavnom angažuju **putem ugovora o PP poslovima**

97% anketiranih poslodavaca upoznato je sa mogućnostima koje pruža Zakon, a sa reformom povezuju reči **„brzina i efikasnost“.** Najzadovoljniji su uvođenjem fiksnih iznosa poreza i doprinosa po danu, ali i samim portalom za koji smatraju da je jednostavan za upotrebu, pregledan i da pruža jasne i pravovremene informacije

Na čemu moramo više da radimo?

DODATNO INFORMISATI SEZONSKE RADNIKE O BENEFITIMA LEGALNOG RADA
Radnici koji znaju za elektronski portal i bili su prijavljeni, često **prava koja su tako ostvarili smatraju manje relevantnim** u odnosu na prava stečena statusom nezaposlenog lica.

DODATNO INFORMISATI POLJOPRIVREDNA GAZDINSTVA (FIZIČKA LICA) O PORTALU
Svega 99 fizičkih lica u 2019. **koristilo je sistem** iako su procene da oko **15% gazdinstava** od ukupno **oko 380.000 angažuje dodatne radnike.**

DISKUTOVATI O ODNOSU SEZONSKOG RADA I PRAVA NA POODIČNU PENZIJU

Postoji bojazan da **većina sezonaca na evidenciji NSZ** (oko 35%) **ne bi pristala da bude prijavljena** ako bi to značilo **gubitak prethodno stečenih prava** jer im sezonski rad **ne donosi dovoljne prihode** na godišnjem nivou.

DODATNO PROMOVISATI I UNAPREDITI RAD SERVISNIH CENTARA NA LOKALU

Svega **15% servisnih centara** je **imalo bilo kakav upit** od strane poslodavaca i radnika, a nešto **manje od trećine** poslodavaca **ocenjuje pozitivno** njihovu korisnost. Samo **3 od 15 anketiranih opština** ima **posebne kontakt telefone** za servisne centre, dok **sa svakom petom opštinom** u proseku **nije bilo moguće stupiti u kontakt.**

BOLJE ISKORISTITI PODATKE SA EVIDENCIJE SEZONSKIH RADNIKA

U skladu sa Zakonom podacima iz Evidencije, **pristup** imaju **samo službenici NZS-a**, a kako se sam proces angažovanja sezonaca **često dešava van NSZ-a**, poslodavci se i dalje susreću sa **nemogućnošću** da brzo i lako **dođu do kvalifikovanih radnika.**

Reformu sezonskog zapošljavanja inicirao je i podržao NALED u saradnji sa Nemačkom razvojnom saradnjom u okviru projekta „Povećanje prilika za zapošljavanje sezonskih radnika u Jugoistočnoj Evropi."

www.sezonskiradnici.gov.rs **www.naled.rs**